

Tekst KPC po zmianach wprowadzonych ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 172 poz. 1804)

USTAWA
z dnia 17 listopada 1964 r.
Kodeks postępowania cywilnego
Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.

(...)

Księga trzecia. Sąd polubowny

Przepisy wstępne

Art. 695. Przepisy księgi niniejszej stosuje się zarówno do sądu polubownego powołanego do rozstrzygnięcia poszczególnego sporu, jak i do stałego sądu polubownego.

Art. 696. § 1. Ilekroć w księdze niniejszej mówi się o sądzie, rozumie się przez to sąd, który byłby właściwy do rozpoznawania sporu, gdyby strony nie dokonały zapisu na sąd polubowny; ilekroć zaś mowa o sądzie rejonowym, rozumie się przez to sąd rejonowy właściwości ogólnej.

§ 2. W sprawach należących do właściwości sądów gospodarczych sądem określonym w § 1 jest odpowiedni sąd gospodarczy.

Tytuł I. Zapis na sąd polubowny

Art. 697. § 1. Strony w granicach zdolności do samodzielnego zobowiązania się mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego spory o prawa majątkowe, z wyjątkiem sporów o alimenty i ze stosunku pracy.

§ 2. Dopóki strony obowiązuje taka umowa, nie można żądać rozpoznania sporu przez sąd.

§ 3. (skreślony).

§ 4. (skreślony).

Art. 698. § 1. Umowa o poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (zapis na sąd polubowny) powinna być sporządzona na piśmie i podpisana przez obie strony.

§ 2. W zapisie na sąd polubowny należy dokładnie oznaczyć przedmiot sporu albo stosunek prawny, z którego spór wynikł lub może wynikać. Zapis może również zawierać wskazanie arbitrów i przewodniczącego (superarbitra) lub liczbę arbitrów i sposób powołania ich oraz superarbitra.

Tytuł II. Arbitrzy

Art. 699. § 1. Arbitrem może być każda osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

§ 2. Arbitrem nie może być sędzia państwowy.

Art. 700. § 1. Jeżeli arbitrzy nie zostali wyznaczeni w zapisie lub w umowie dodatkowej, a wyznaczenie ich należy do stron, strona, która wyznaczyła swego arbitra (arbitrów), zawiadomi o tym przeciwnika, wzywając go, aby w ciągu tygodnia od otrzymania wezwania wyznaczył swego arbitra (arbitrów) i zawiadomił ją o swym wyborze. Zawiadomienia dokonywa się notarialnie lub listem poleconym.

§ 2. Jeżeli wyznaczenie arbitrów należy według zapisu do osoby trzeciej, każda strona może ją do tego wezwać. W tym wypadku wyznaczenie arbitrów przez osobę trzecią powinno nastąpić w terminie tygodniowym od otrzymania wezwania strony. Wezwania osoby trzeciej dokonuje się w sposób przewidziany w paragrafie poprzedzającym.

§ 3. Wyznaczeni arbitrzy wybiorą superarbitra, jeżeli zapis nie stanowi inaczej.

Art. 701. § 1. Jeżeli strona przeciwna na wezwanie nie wyznaczy w terminie swego arbitra lub jeżeli arbitrzy nie zgodzili się na wybór superarbitra, sąd rejonowy na wniosek strony wyznaczy arbitra lub superarbitra, chyba że zapis stanowi inaczej.

§ 2. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy arbitra lub superarbitra miała wyznaczyć osoba trzecia albo gdy wyznaczenie ich okazało się niemożliwe z innych przyczyn.

§ 3. Postanowienie sądu w sprawie wyznaczenia arbitra lub superarbitra może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

Art. 702. § 1. W braku odmiennej umowy zapis na sąd polubowny traci moc, gdy arbiter lub superarbiter wyznaczony wspólnie przez strony w zapisie albo w umowie dodatkowej uchyli się od wykonania swego obowiązku lub gdy wykonanie tego obowiązku z innych przyczyn stanie się niemożliwe, a nie nastąpi wyznaczenie arbitra lub superarbitra w sposób określony w artykułach poprzedzających.

§ 2. Jeżeli obowiązku swego nie wykona arbiter lub superarbiter, który nie został wyznaczony w sposób określony w paragrafie poprzedzającym, a strona zainteresowana na wniosek drugiej strony nie wyznaczy nowego arbitra albo arbitrzy nie dokonają wyboru nowego superarbitra, sąd rejonowy na wniosek strony wyznaczy arbitra lub superarbitra. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

Art. 703. § 1. Strona może żądać wyłączenia arbitra lub superarbitra z tych samych przyczyn, które uzasadniają wyłączenie sędziego. Żądanie takie zgłosić należy w terminie tygodniowym od powzięcia wiadomości o wyznaczeniu arbitra, nie później jednak niż przed rozpoczęciem rozpoznania sprawy przez sąd polubowny, chyba że strona uprawdopodobni, iż przyczyna wyłączenia dopiero później powstała lub doszła do jej wiadomości.

§ 2. Sąd może rozstrzygnąć o wyłączeniu arbitra lub superarbitra na posiedzeniu niejawnym. Jeżeli jednak wyznaczy rozprawę, wzywa osoby, co do których zgłoszono żądanie wyłączenia.

Art. 704. § 1. Arbitrzy mają prawo do wynagrodzenia za swoje czynności oraz do zwrotu wydatków poniesionych w związku z wykonaniem tych czynności. Jeżeli co do wynagrodzenia nie nastąpiło porozumienie ze stronami, sąd rejonowy oznaczy na posiedzeniu niejawnym wynagrodzenie arbitrów stosownie do nakładu ich pracy oraz wysokość wydatków podlegających zwrotowi. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

§ 2. Za zapłatę wynagrodzenia i zwrot wydatków arbitrów strony odpowiadają solidarnie.

Tytuł III. Postępowanie przed sądem polubownym

Art. 705. § 1. Strony mogą określić same aż do chwili rozpoczęcia postępowania tryb postępowania, który powinien być stosowany w toku rozpoznawania sprawy.

§ 2. Jeżeli strony tego nie uczyniły, sąd polubowny stosuje taki tryb postępowania, jaki uzna za właściwy. Sąd polubowny nie jest związany przepisami postępowania cywilnego. Nie może jednak zaniechać wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 706. § 1. Sąd polubowny może przesłuchiwać strony, świadków i biegłych i odbierać od nich przyrzeczenia, nie może jednak stosować środków przymusu.

§ 2. O wykonanie czynności, której sam nie może przedsięwziąć, sąd polubowny zwraca się do sądu rejonowego, w którego okręgu czynność ma być wykonana.

Art. 707. § 1. Wyrok sądu polubownego zapada bezwzględną większością głosów, chyba że zapis wymaga jednomyślności. W braku większości głosów przeważa głos superarbitra.

§ 2. Jeżeli przy wydaniu wyroku nie można osiągnąć wymaganej jednomyślności lub większości głosów co do rozstrzygnięcia o całości lub o części przedmiotu sporu, zapis na sąd polubowny w tym zakresie traci moc.

Art. 708. § 1. Wyrok sądu polubownego powinien zawierać:

- 1) oznaczenie zapisu na sąd polubowny;
- 2) miejsce i datę wydania wyroku;
- 3) oznaczenie stron i arbitrów;
- 4) rozstrzygnięcie o żądaniach stron;
- 5) przytoczenie motywów, którymi kierował się sąd polubowny przy wydaniu wyroku;
- 6) podpisy wszystkich arbitrów.

§ 2. Jeżeli którykolwiek z arbitrów odmówi podpisu lub nie może podpisać wyroku, zaznacza się to na samym wyroku. Wyrok podpisany przez większość arbitrów ma moc prawną.

Art. 709. Sąd polubowny doręcza obu stronom za pokwitowaniem lub dowodem doręczenia odpis wyroku podpisany tak jak oryginał.

Art. 710. § 1. Po doręczeniu stronom odpisu wyroku sąd polubowny złoży w sądzie akta sprawy wraz z oryginałem wyroku, dowodami doręczenia jego odpisów i innymi dokumentami.

§ 2. Stałe sądy polubowne mogą przechowywać akta we własnym archiwum i wówczas powinny ich udzielać sądowi na jego żądanie.

Art. 711. § 1. Od wyroku sądu polubownego nie przysługuje środek odwoławczy do sądu powszechnego. W zapisie na sąd polubowny strony mogą jednak przewidzieć powołanie sądu polubownego drugiej instancji.

§ 2. Wyrok sądu polubownego oraz ugoda przed nim zawarta, nienadające się do wykonania w drodze egzekucji, mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu powszechnego lub ugodą zawartą przed takim sądem, po stwierdzeniu przez sąd powszechny ich skuteczności.

§ 3. Stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego oraz ugody przed tym sądem zawartej nadających się do wykonania w drodze egzekucji następuje w toku postępowania o nadanie klauzuli wykonalności.

§ 4. Sąd odmawia stwierdzenia skuteczności lub nadania klauzuli wykonalności, jeżeli ze złożonych akt sądu polubownego wynika, że wyrok lub ugoda treścią swą uchybia praworządności lub dobrem obyczajom.

§ 5. Na postanowienie sądu w przedmiocie stwierdzenia skuteczności lub nadania klauzuli wykonalności przysługuje zażalenie.

Tytuł IV. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego

Art. 712. § 1. Strona może żądać uchylenia wyroku sądu polubownego, jeżeli:

- 1) nie było zapisu na sąd polubowny albo gdy zapis był nieważny lub utracił moc;
- 2) stronę pozbawiono możliwości obrony jej praw przed sądem polubownym;
- 3) nie zachowano trybu postępowania przed sądem polubownym ustalonego przez strony lub przepisów ustawy, w szczególności przepisów o składzie sądu, głosowaniu, wyłączeniu sędziego i o wyroku;

4) rozstrzygnięcie o żądaniach stron jest niezrozumiałe, zawiera sprzeczności albo uchybia praworządności lub zasadom współżycia społecznego;

5) zachodzą przyczyny, które stanowią podstawę skargi o wznowienie postępowania w myśl przepisów kodeksu.

§ 2. Jeżeli rozstrzygnięcie przekracza granice zapisu, strona może żądać uchylenia wyroku w części przekraczającej zapis. Jednakże przekroczenie granic zapisu nie może stanowić podstawy żądania uchylenia wyroku, jeżeli strona, która brała udział w postępowaniu, nie zgłaszała zarzutów co do rozpoznania roszczeń wykraczających poza granice zapisu.

Art. 713. § 1. Skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego wnosi się do sądu w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku.

§ 2. Gdy skarga oparta jest na przyczynach, które stanowią podstawę skargi o wznowienie postępowania, termin liczy się według przepisów o wznowieniu.

§ 3. Sąd na posiedzeniu niejawnym może wstrzymać wykonanie wyroku sądu polubownego, może jednak uzależnić wstrzymanie od złożenia zabezpieczenia. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

Art. 714. Sąd jest związany podstawami skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, bierze jednak z urzędu pod rozwagę, czy wyrok nie uchybia praworządności lub dobrym obyczajom.

Art. 715. Postępowanie ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego odbywa się według przepisów o postępowaniu w pierwszej instancji.

(...)